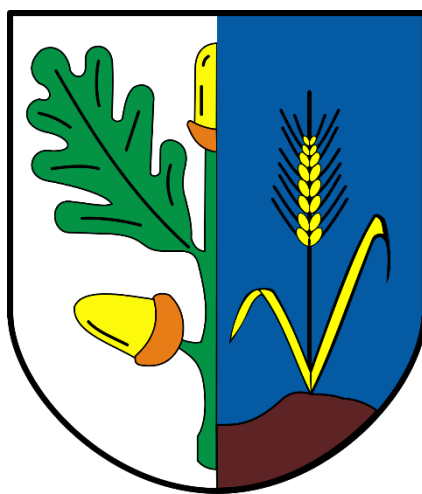

**Strategiczna prognoza oddziaływania na
środowisko dla projektu zmiany miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego
Gminy Dąbie, obszarów w obrębach:
Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin**

**GMINA DĄBIE
POWIAT KROŚNIEŃSKI
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE**

Wykonawca:

HPC POLGEOL Spółka Akcyjna
03-908 Warszawa, ul. Berezyńska 39
tel.: 22 617 30 31; fax.: 22 617 42 21
mail: polgeol@hpc-polgeol.pl, www.polgeol.pl

Opracowała:

mgr inż. Katarzyna Pogoda
mgr inż. Izabela Lubińska-Zwierz
mgr inż. Aleksandra Tarnowska

Prezes Zarządu:

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Główne cele.....	4
3. Powiązania opracowania z innymi dokumentami.....	5
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	7
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	10
6. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	10
7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	10
8. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	14
8.1. Klimat i jakość powietrza	15
8.2. Hałas	16
8.3. Pole elektromagnetyczne	17
8.4. Geologia.....	18
8.5. Wody powierzchniowe	18
8.6. Wody podziemne	20
8.7. Formy ochrony przyrody	21
8.8. Zasoby przyrodnicze	22
8.9. Lasy.....	24
8.10. Gleby.....	25
9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	25
10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	26
11. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	27
12. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	29
12.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	31
12.2. Oddziaływanie na ludzi.....	32
12.3. Oddziaływanie na wodę.....	33
12.4. Oddziaływanie na powietrze	34
12.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	34
12.6. Oddziaływanie na krajobraz.....	35
12.7. Oddziaływanie na klimat	35
12.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	36
12.9. Oddziaływanie na zabytki.....	37
12.10. Oddziaływanie na dobra materialne	37

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	37
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	41
15. Podsumowanie	42

Załączniki

- Załącznik 1 - „Inwentaryzacja stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin”, dr hab. P. Ogłęcki, dr hab. B. Pawluśkiewicz, Warszawa 2022
- Załącznik 2 – mapa stanowiąca załącznik 1 do projektu MPZP
- Załącznik 3 – mapa stanowiąca załącznik 2 do projektu MPZP
- Załącznik 4 – mapa stanowiąca załącznik 3 do projektu MPZP
- Załącznik 5 – oświadczenie autora Strategicznej prognozy oddziaływania na środowisko

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie dotyczy prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin, której podstawą sporządzenia jest uchwała nr IX/45/2019 Rady Gminy Dąbie z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin. Przedmiotowe opracowanie powstało na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022, poz. 1029) zgodnie, z którym zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Główne cele

Głównym celem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w gminie Dąbie, w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin jest określenie przeznaczenia terenów i wyznaczenia linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub zasadach zagospodarowania, oraz określenia kierunków ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Zasadniczym celem sporządzenia tego dokumentu jest uporządkowanie przestrzeni w obszarze objętym Planem, nadanie obszarom planistycznym nowych funkcji oraz ustanowienie zapisów prawa miejscowego będącego podstawą merytoryczną i prawną realizacji gospodarki funkcjonalno-przestrzennej na tych obszarach, w tym przedsięwzięć związanych z ustanowionymi funkcjami.

Głównym celem opracowania jest również ustalenie oddziaływania skutków realizacji zapisów projektu zmiany Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, w tym:

- czystość powietrza atmosferycznego,
- gleby,
- wody powierzchniowe i gruntowe,
- poziom hałasu na przedmiotowym terenie i na obszarach przyległych,
- jakość powietrza atmosferycznego,

- stosunki wodne, w tym wody powierzchniowe i podziemne, z uwzględnieniem sposobu zagospodarowania wód opadowych oraz gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych,
- obszary leśne,
- formy ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000,
- formy krajobrazowe,
- sposób wykorzystania terenu przez zwierzęta,
- skumulowane oddziaływanie proponowanego zagospodarowania terenu z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze.

3. Powiązania opracowania z innymi dokumentami

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwała nr IX/45/2019 Rady Gminy Dąbie z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin.

Prognozę oddziaływania na środowisko skutków realizacji w/w opracowano zgodnie z zapisami aktualnie obowiązujących aktów prawnych, w tym:

- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2019, poz. 701 z p. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2019, poz. 868).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2081 z p. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2020, poz. 55 z p. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018, poz. 11945 z p. zm.),

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1396 z p. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2018, poz. 2268),
- Ustawa z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1161 z p. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019, poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. 2016, poz. 1395),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. 2014, poz. 1169),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014, poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. 2002, nr 155, poz. 1298),
- Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz.U. 2001, nr 132 poz. 1479).

W opracowaniu wykorzystano ponadto:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie,
- Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów w Gminie Dąbie obrębie Połupin,
- Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zakazem zabudowy w Gminie Dąbie,
- Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów w gminie Dąbie obrębie Połupin,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin,

- Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na wydobywanie torfu w dolinie kanału Zimna Woda na gruntach wsi Kosierz i Trzebule w gminie Dąbie WOOŚ-II.4242.83.2013.AN,
- Decyzja Wójta Gminy Dąbie w sprawie zezwolenia na usunięcie drzew RŚ.6131.94.2013.IP,
- Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu torfu w dolinie kanału „Zimna Woda” na gruntach wsi Kosierz i Trzebule opracowany przez firmę EKO-MEL Przedsiębiorstwo Wielobranżowe z siedzibą w Ostrołęce, wrzesień 2013 r.,
- Opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska WZŚ.410.71.2020.RD,
- Postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska WZŚ.610.17.2020.RD,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 przyjęta uchwałą Nr XXXII/319/12 przez Sejmik Województwa Lubuskiego w dniu 19.11.2012 r.,
- Inwentaryzacja stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin, dr hab. P. Ogłęcki, dr hab. B. Pawluśkiewicz, Warszawa 2022,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim, Raport wojewódzki za 2021 r. Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
- Standardowe formularze obszarów Natura2000,
- mapy udostępnione przez zleceniodawcę,
- mapy udostępnione przez zleceniodawcę,
- analizy stanu środowiska zawarte w opracowaniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- dane z rejestru gruntów,
- decyzje w sprawie wpisania dóbr kultury do rejestru zabytków,
- dane z roczników statystycznych GUS,
- wizję terenu i wywiad środowiskowy.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Niniejsze opracowanie opiera się na metodach porównawczo-opisowych oraz analizie matrycowej. Dokonano w nim analizy oddziaływań na środowisko projektowanych zapisów MPZP, zarówno w oparciu o dane literaturowe, jak i wizję lokalną.

W celu rzeczywistego określenia oddziaływania postanowień MPZP na środowisko, uzyskane dane poddano analizie w kontekście lokalnych uwarunkowań i specyfiki przyrodniczej analizowanego obszaru.

Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022, poz. 1029):

1) zawiera:

- a) Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływania na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzących do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ustalenia zapisów projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostaną poddane procedurze formalno-prawnej, polegającej - między innymi na konsultacjach społecznych, określonych w art. 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1945 z p. zm.).

W dalszym etapie, tzn. po zaistnieniu zmian, skutki oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko analizowane będą przez organy administracji publicznej, z częstotliwością wynikającą z charakteru poszczególnych zadań inwestycyjnych.

6. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Brak transgranicznego oddziaływania na środowisko działań zawartych w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin ze względu na :

- odległość Gminy Dąbie od granic Polski (około 35 km do granicy zachodniej),
- niewielką (lokalną) skalę oddziaływania na środowisko omawianego przedsięwzięcia.

7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przez właściwy organ odbywa się w oparciu o „Prognozę oddziaływania na środowisko”. Głównym celem dokumentu jest identyfikacja oddziaływania na środowisko realizacji założeń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin.

Prognoza zawiera informacje zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udział społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022, poz. 1029).

Kierunki działań poddano analizie oraz odniesiono do aktualnego stanu środowiska na terenie omawianej gminy. W ten sposób zidentyfikowano możliwe skutki oddziaływania na środowisko poprzez realizację założeń oraz działań ujętych w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin.

Rozwiązania przedstawione w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin są zgodne z zapisami dokumentów wyższego rzędu.

Realizacja działań zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu MPZP opracowano w oparciu o obowiązujące akty prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w przedmiotowym opracowaniu, dokonanych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (WZŚ.411.124.2019.RD), Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Krośnie Odrzańskim (NS-NZ-777-POŚ-3-6/2019) oraz z państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie (RŚ.6727.1.2019.MF, WR.RPP.610.1550.2019.og), uwzględniając zastrzeżenia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (WZŚ.410.71.2020.RD i WZŚ.610.17.2020.RD).

Obszary objęte opracowaniem (z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP) znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”.

Na obszarze opracowania woda stabilizuje się na głębokości ok. 1-2 m p.p.t., przy czym dla obszaru Gronów i Połupin (załączniki nr 1 i 3 do projektu MPZP) będzie to 2 m p.p.t (brak cieków i zbiorników wodnych w sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem), dla obszaru w m. Gronów-Trzebule-Kosierz (załącznik nr 2 do projektu MPZP), z uwagi na występujące na tym terenie cieki (zbiorniki wodne, rowy melioracyjne i uchodzącą do Bobru Kosierską Młynówkę) będzie to poziom do 1 m p.p.t. Teren opracowania nie zalega na żadnym z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Dotychczasowe użytkowanie terenu - łąki o różnej intensywności użytkowania w warunkach wykonanego, intensywnego odwodnienia, podlegały stopniowej degradacji, wynikającej z postępującego procesu murszenia torfu. Przeprowadzona rekultywacji terenu wydobycia torfu spowoduje, że powstaną nowe, niewielkie zbiorniki, co podniosłoby znaczenie doliny, jako trasy przemieszczania się ptaków wodno-błotnych.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń MPZP na zmianę klimatu, m.in. ze względu na znikomą emisję ciepła do atmosfery.

Przeprowadzona prognoza obejmowała analizę:

- wpływ antropopresji, w kontekście realizacji zamierzeń planu na stosunki wodne terenu objętego planem, a także w obszarze przewidywanego oddziaływania, określając przy tym potencjalny bezpośredni wpływ na poziom wód gruntowych i pośredni na cieki

- (Kosiarska Młynówka) i zbiorniki wodne oraz ekosystemy hydrogeniczne, zbiorowiska roślinne i siedliska fauny,
- Wskazano przewidywany sposób gromadzenia, ewentualnego oczyszczania oraz odprowadzania ścieków wraz z uzasadnieniem wyboru metody dla przyjętego rozwiązania.
  - Wymieniono jednolite części wód (JCW), w granicach których położony jest obszar objęty projektem planu oraz wyznaczone dla nich cele środowiskowe. Ponadto, w prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na jednolite części wód.
  - Przedstawiono przewidywany wpływ realizacji ustaleń planu miejscowego na wzrost emisji zanieczyszczeń i poziomu hałasu na terenie objętym potencjalnym oddziaływaniem, mając na uwadze zdrowie i komfort życia lokalnej społeczności.
  - Oceniono potencjalny wpływ przedmiotu planu miejscowego na znajdujące się w pobliżu, oraz w obszarze opracowania dokumentu planistycznego formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2018, poz. 1614) tj. obszar chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”.
  - Scharakteryzowano w jaki sposób zapisy planu zapewniają egzekwowanie zakazów obowiązujących w obszarze chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” tj.: zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry (z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką), dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
  - Oceniono potencjalny wpływ przedmiotu planu miejscowego na trwałość występujących na danym obszarze procesów przyrodniczych oraz określono wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi, w celu zachowania prawidłowego rozwoju i funkcjonowania ekosystemów, korytarzy ekologicznych i węzłów, umożliwiających migrację roślin, zwierząt i grzybów, tj. znajdujących się na terenie objętym opracowaniem i w ich sąsiedztwie terenów leśnych, zbiorników wodnych, zadrzewień przydrożnych i przywodnych itp.

- Określono przewidywane oddziaływanie założeń dokumentu planistycznego na sposób wykorzystywania przestrzeni przez zwierzęta, w tym dokonano analizy wpływu planowanego sposobu zagospodarowania na faunę okolic strefy ekotonu uwzględniając potrzebę dyspersji np. na żerowiska, a także przedstawiono proponowane rozwiązania dotyczące zminimalizowania negatywnego oddziaływania barier na szlaku migracji zwierząt.
- Oceniono projekt dokumentu planistycznego pod kątem wpływu na zmianę klimatu, oraz przedstawiono ewentualne rozwiązania minimalizujące przedmiotowy proces.
- Przedstawiono rozwiązania jakie przyjęto w projekcie planu miejscowego, aby zminimalizować niekorzystne zmiany w krajobrazie wynikające z zaproponowanego zagospodarowania tego terenu, tak aby uzyskać powiązany system zieleni z terenami przyległymi, w celu zachowania i utrzymania ważnych oraz charakterystycznych cech krajobrazu.
- Oceniono czy realizacja dokumentu, a także inne przypadki istniejącej oraz projektowanej urbanizacji i wzrostu uprzemysłowienia na przedmiotowym terenie i na obszarach przyległych, może znacząco negatywnie oddziaływać na którykolwiek z wyżej przedstawionych elementów środowiska czyli przedstawić tzw. oddziaływanie skumulowane.

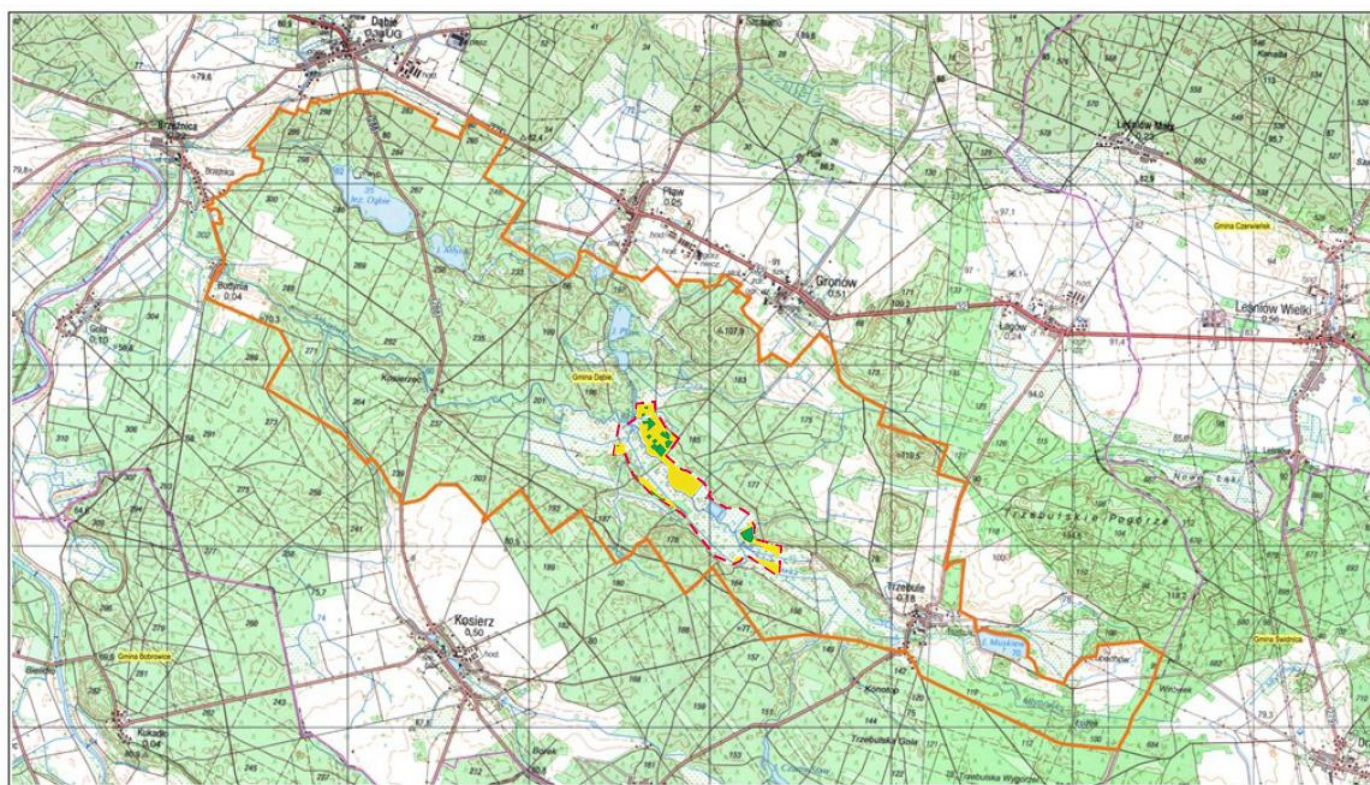
Mając na uwadze poszczególne uwarunkowania środowiskowe, w tym: czystość powietrza atmosferycznego, glebę, wody powierzchniowe i podziemne oraz poziom hałasu, można uznać, że w obszarze objętym zapisami MPZP nie wystąpią negatywne oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzona analiza stanu środowiska w obszarze objętym zmianami wykazała, że projektowany sposób wykorzystania środowiska nie będzie oddziaływał negatywnie w sposób znaczny na abiotyczne i biotyczne komponenty środowiska. Działania prowadzone zgodnie z pozwoleniami, w tym prawidłowo przeprowadzona rekultywacja po zakończeniu wydobywania torfu, przyczyni się do minimalizacji wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze. Biorąc pod uwagę rodzaj inwestycji, przeznaczenie obszaru opracowania (jako terenu upraw rolnych, łąk i pastwisk, na których dopuszczona jest różnorodna, zorganizowana działalność inwestycyjna) i całokształt oddziaływań środowiskowych stwierdza się, że realizacja zapisów MPZP nie spowoduje znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

8. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizowany obszar znajduje się na terenie gminy Dąbie, w środkowo-zachodniej części województwa lubuskiego.

Obszary objęte opracowaniem (z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP) znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”. Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” wynosi ok. 2 727,24 ha, natomiast planowana w MPZP powierzchnia eksploatacji złoża kopalin torfu wynosi ok. 62,48 ha, co stanowi niespełna ok. 2,29 % terenu obszaru chronionego krajobrazu. Poniżej na rysunku 1 została przedstawiona mapa z lokalizacją złóż torfu na obszarze chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”.

- Granica opracowania mpzp
- Obszar chronionego krajobrazu Rynna Pławska
- Tereny: planowanej powierzchniowej eksploatacji złóż kopalin torfu
- Tereny leśne

Skala 1 : 50 000

Rysunek 1. Położenie obszaru złoża torfu na tle obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”

Pod względem usytuowania fizyczno-geograficznego gmina Dąbie leży w obrębie prowincji – Niz Środkowoeuropejski (31), podprowincji – Pojezierza Południowobałtyckie

(314/315), w makroregionie Pojezierze Lubuskie (315.4), na pograniczu trzech mezoregionów - Wysoczyzny Czerwieńskiej (315.73), Zachodniej Doliny Dolnego Bobru (315.72) oraz Doliny Środkowej Odry (315.61). Większa część gminy znajduje się w pierwszym z wymienionych mezoregionów.

Pod względem przynależności do mezoregionów, wymienione struktury są częściami mezoregionu Wzniesienia Zielonogórskie oraz mezoregionu Pradolina Warciańsko – Odrzańska, będącego fragmentem Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej.

8.1. Klimat i jakość powietrza

Gmina Dąbie leży w strefie przejściowej pomiędzy klimatem oceanicznym, a kontynentalnym (według regionalizacji Okołowicza w krainie nr 27), przy czym wpływy oceaniczne są znacznie silniejsze. Wynika to zarówno z położenia w zachodniej części Polski jak również z równinnego ukształtowania powierzchni, ułatwiającego przepływ wilgotnych mas powietrza z zachodu. W związku z tym występują mniejsze roczne amplitudy powietrza, krótsze i łagodniejsze zimy, wczesna wiosna i długie lato. Opady atmosferyczne wynoszą około 600 mm i nie przekraczają zapotrzebowania roślin na wodę, niedobór natomiast wynosi 6-7 mm. Roczna średnia temperatura powietrza wynosi 8,0-8,3°C. Okres wegetacyjny wynosi od 215 do 220 dni i trwa od końca marca do listopada (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie).

Ocena ochrony klimatu oraz jakości powietrza na terenie Gminy Dąbie została opracowana na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie lubuskim, Raport wojewódzki za 2021 r. Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Raport powstał na podstawie badań przeprowadzonych w roku 2021 i analiz wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), dotyczącego stanu zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa lubuskiego oraz stopnia dotrzymania obowiązujących kryteriów jakości powietrza. Gmina Dąbie należy do strefy lubuskiej (obejmującej województwo poza miastami: Zielona Góra oraz Gorzów Wielkopolski).

W rocznej ocenie jakości powietrza, strefa lubuska uzyskała klasę C ze względu na zanieczyszczenia benzo(a)pirenem oraz klasę D2 poziomu długoterminowego dla ozonu.

Tabela 1 Wyniki analizy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi (źródło: Roczna ocena jakości powietrza na terenie województwa lubuskiego, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022 r)

Nazwa strefy/kod strefy	Wyniki klasyfikacji													
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃		As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	PM2,5 II Faza
							Poziom docelowy	Poziom celu długoterminowego						
strefa lubuska /PL0803	A	A	A	A	A	A	A	D ₂	A	A	A	C	A	A ₁

Przekroczenia występujące w 2021 roku na obszarze Gminy Dąbie:

Ze względu na ochronę zdrowia:

- Benzo(a)piren (PM10) – poziom docelowy – średnia roczna
- Ozon – poziom celu długoterminowego – śr. 8 godz.

Ze względu na ochronę roślin:

- Ozon – poziom celu długoterminowego

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w rejonie Gminy Dąbie jest emisja niska. Emisja niska jest to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m, pochodzących z ruchu pojazdów. Zanieczyszczenia te pochodzą również z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych.

Obszary opracowania położone są w terenie niezabudowanym o charakterze rolniczym, co przyczynia się na miejscowo lepszą jakość powietrza niż na terenach zurbanizowanych.

8.2. Hałas

Źródłem informacji o hałasie w środowisku jest Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ), który stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska. Podsystem monitoringu hałasu obejmuje zarówno emisję jak i ocenę klimatu akustycznego.

W ramach PMŚ funkcjonuje sieć krajowa oraz sieci regionalne i lokalne. Ze względu na charakter zjawiska hałasu pomiary są wykonywane tylko na poziomie regionalnym. Sieci

regionalne wojewódzkie obejmują badania wykonywane w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu i obejmują pomiary hałasu emitowanego z dróg krajowych

i wojewódzkich. Sieci lokalne obejmują pomiarami źródła przemysłowe i komunikacyjne.

Obszar objęty opracowaniem nie jest objęty monitoringiem klimatu akustycznego. Teren objęty opracowaniem to w większości obszar: rolny, niezabudowany (załącznik nr 2 do projektu MPZP), teren przemysłowy położony na uboczu miejscowości, wśród terenów zalesionych (załącznik nr 1 do projektu MPZP) i teren położony między zabudową mieszkaniową a placem składowania (załącznik nr 3 do projektu MPZP). Dojazd do wszystkich terenów odbywa się z dróg gminnych, asfaltowych. W przypadku terenu przedstawionego w załączniku 3 do projektu MPZP w pobliżu przebiegają drogi krajowe nr 29 i 32. W przypadku terenu przedstawionego w załączniku 1 do projektu MPZP w pobliżu przebiega droga krajowa nr 32.

8.3. Pole elektromagnetyczne

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach PMŚ. W ramach monitoringu, WIOŚ prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie, których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Stosowane metody przy wykonywaniu badań i pomiarów, w przypadku pól elektromagnetycznych ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 258) wraz z załącznikiem.

Wartości dopuszczalnych poziomów są podane w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448).

Najbliżej zlokalizowany punkt pomiaru pola elektromagnetycznego dla terenu objętego opracowaniem znajduje się w Bytnicy (długość geograficzna: 15°9'0", szerokość geograficzna: 52°38'43"), w odległości około 22 km. Wynik pomiaru wynosi < 0,4 V/m. Innym źródłem występowania pól elektromagnetycznych na terenie gminy są stacje transformatorowe i linie przesyłowe. Energia elektryczna dla gminy dostarczana jest na poziomie średniego napięcia SN – 15 kV ze stacji transformatorowych 110/15. Na obszarze

objętym opracowaniem (załącznik nr 1 do projektu MPZP) przewidziano linię napowietrzną 110 kV z zachowaniem pasa ochrony funkcyjnej o szerokości min. 22 m.

8.4. Geologia

Podłoże występujących na powierzchni osadów czwartorzędowych stanowią trzeciorzędowe utwory ilasto-piaszczyste z wkładkami węgla brunatnego (tzw. miocenińska seria burowęglowa). Ich strop znajduje się na głębokości 30-60 m n.p.m., a miąższość przekracza 10 m. Na powierzchni terenu występują jedynie na niewielkich powierzchniach na wschód od miejscowości Kosierz oraz w okolicach miejscowości Trzebule, przypowierzchniowe warstwy zbudowane są z czwartorzędowych utworów plejsteceńskich (związanych z działalnością lądolodu) i holoceni (powstałych po zaniku lodowca). Utwory plejsteceńskie to głównie wodnolodowcowe i rzeczne piaski i żwiry oraz gliny, piaski i żwiry morenowe. Utwory te często przewarstwiają się wzajemnie, najczęściej jednak na powierzchni terenu znajdują się piaski pochodzenia wodnolodowcowego, które pokrywają większość obszaru gminy. Gliny na powierzchni występują niewielkimi płatami w rejonie Szczawna, Brzeźnicy, Połupina, Dąbia, Kosierza i Trzebul. Kulminacje we wschodniej części gminy zbudowane są głównie z piasków, żwirów i głazów moren lodowcowych oraz z utworów piaszczysto-żwirowych kemów. Taras nadzalewowy ciągnący się od krawędzi doliny Odry i wzdłuż Bobru zbudowany jest z piasków drobnych i średnich. Osady holocenu reprezentowane przez osady rzeczne (mułki, piaski i żwiry) występują w dolinach rzecznych i dolinkach bocznych, piaski eoliczne wydmy występują na powierzchni wysoczyzny i w dolinie Odry natomiast osady pochodzenia organicznego (torfy) występują w ciągach mis wytopiskowych. (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie).

8.5. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Dąbie znajduje się w dorzeczu Odry i jej lewobrzeżnego dopływu Bobru. Odra często występuje z brzegów na terenie gminy zalewając taras zalewowy aż po nasyp kolejowy. Jest to obszar polderu mającego spowalniać falę powodziową na rzece Odrze. Odra objęta jest systemem biernej i czynnej ochrony przeciwpowodziowej. Rzeka ta jest głównym odbiornikiem wody z terenu całego województwa. Według danych Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze za 2010 r. wody Odry są nadmiernie zanieczyszczone i nie odpowiadają normom.

Rzeka Bóbr płynie wzdłuż zachodniej granicy, stanowi również fragment tej granicy. W rejonie miejscowości Brzeźnica przyjmuje lewobrzeżny dopływ – Młynówkę Kosierską (Kanał Zimna Woda) płynącą przez teren gminy poprzez rozległe misy wytopiskowe z południowego-wschodu na północny-zachód. Część wód Młynówki infiltruje w podłoże. Rzeka Bóbr w okresach powodziowych zalewa taras zalewowy. Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za 2010 r., rzeka Bóbr prowadzi wody nadmiernie zanieczyszczone, nie odpowiadające normom (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie).

Teren objęty zmianą MPZP nie znajduje się na terenach zagrożenia powodziowego. Dla tego terenu nie ma również opracowanych map zagrożenia powodziowego.

Rysunek 2 Wycinek mapy zagrożenia powodziowego- mapa poglądowa (źródło: <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>)

Zestawienie przynależności do wydzielonych części wód powierzchniowych znajduje się w tabeli 2.

Tabela 2 Jednolite Części Wód Powierzchniowych (źródło: hydroportal.pl)

Nazwa JCWP	Stara-Odra	Kosierska-Młynówka
Kategoria JCWP	Rzeczna	Rzeczna
Kod JCWP	RW6000231598	RW60001816949
Typ JCWP	23 (potoki i strumienie na	18 (potok nizinny żwirowy)

Nazwa JCWP		Stara-Odra	Kosierska-Młynówka
		obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych)	
Długość [km]		8,74	41,13
Powierzchnia zlewni [km ²]		21,80	127,64
Obszar dorzecza		Odry	Odry
Region wodny		Środkowej Odry	Środkowej Odry
Zlewnia bilansowa		Przyodrze	Bóbr
RZGW		WR	WR
Ocena stanu za lata 2010-2012	Stan/potencjał ekologiczny	Co najmniej dobry	Dobry
	Stan chemiczny	Dobry	Dobry
	Stan (ogólny)	Zły	Zły
Rodzaj użytkowania części wód		Rolna	Leśna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		Niezagrożona	niezagrożona
Cel środowiskowy dla JCWP		dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny

Stan wód powierzchniowych w przypadku terenu z załącznika 1 do projektu MPZP, określono jako zły. Żaden z JCWP nie jest zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, dla żadnego nie określono również derogacji.

8.6. Wody podziemne

Teren opracowania nie zalega na żadnym z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W obszarze gminy znajduje się fragment jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 149 Sandr Krosno-Gubin, który zalega średnio na głębokości 25 m p.p.t. i wykazuje zasoby dyspozycyjne w ilości 187 tys. m³·dobę⁻¹, jednak jest on oddalony od obszaru objętego opracowaniem o ok. 1,5 km.

Gmina Dąbie znajduje się na obszarze dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JWPd) nr 68 oraz nr 77.

Tabela 3 Jednolite Części Wód Podziemnych (źródło: hydroportal.pl)

Nazwa		JCWPd nr 68	JCWPd nr 77
Kod europejski		PLGW600068	PLGW600077
Powierzchnia [km ²]		1741,90	2654,70
Obszar dorzecza		Odra	Odra
Region wodny		Środkowej Odry	Środkowej Odry
RZGW		RZGW w Wrocławiu	RZGW w Wrocławiu
Ocena	Stan chemiczny	Dobry	dobry

stanu 2012	Stan ilościowy	Dobry	dobry
	Stan (ogólny)	Dobry	dobry
Rodzaj użytkowania części wód		Rolniczo-leśny	Rolniczo-leśny
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		Niezagrożona	niezagrożona

Stan analizowanych zasobów wód podziemnych uznać należy za dobry, zarówno pod względem chemicznym, ilościowym jak i ogólnym.

Obszar opracowania znajduje się w dorzeczu Bobru. Na obszarze opracowania woda stabilizuje się na głębokości ok 1-2 m p.p.t., przy czym dla obszaru Gronów i Połupin (załączniki do projektu MPZP nr 1 i 3) będzie to 2 m p.p.t (brak cieków i zbiorników wodnych w sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem), dla obszaru w m. Gronów-Trzebule-Kosierz (załącznik do projektu MPZP nr 2), z uwagi na występujące na tym terenie cieki (zbiorniki wodne, rowy melioracyjne i uchodzącą do Bobru Kosierską Młynówkę) będzie to poziom do 1 m p.p.t.

8.7. Formy ochrony przyrody

Obszary objęte opracowaniem (z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP) znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska”. Dla obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” prowadzona jest czynna ochrona ekosystemów, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rynny terenowej.

Lokalizację obszarów chronionych w stosunku do analizowanych terenów przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4 Lokalizacja najbliższych form ochrony przyrody względem analizowanych obszarów

Forma ochrony przyrody	Nazwa	Odległość [km]
Rezerwaty	Dębowiec	20,69
Parki Krajobrazowe	Gryżyński Park Krajobrazowy – otulina	10,20
	Gryżyński Park Krajobrazowy	12,93
	Krześniński Park Krajobrazowy	19,26
Parki Narodowe	-	-
Obszary Chronionego Krajobrazu	Rynna Pławska	W obszarze
	Dolina Boru	4,64
	Krośnieńska Dolina Odry	7,48
	Wzniesienia Zielonogórskie	9,04
	Dolina Śląskiej Ochli	10,33

Forma ochrony przyrody	Nazwa	Odległość [km]
	Bronków-Janiszowice	10,52
Natura 2000 obszary specjalnej ochrony	Dolina Środkowej Odry PLB080004	6,62
Natura 2000 specjalne obszary ochrony	Dolina Dolnego Bobu PLH0800068	5,36
	Krośnieńska Dolina Odry PLH0800028	6,63

8.8. Zasoby przyrodnicze

Omawiany obszar znajduje się na obszarze chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” [Dziennik Urzędowy Woj. Lubuskiego Uchwała nr XIV/136/15 Sejmiku Woj. Lubuskiego z dn. 16 listopada 2015 r], na którym obowiązują m.in. zakazy: dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka, a także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

W celu faktycznej weryfikacji zasobów przyrodniczych oraz występowania obszarów wodno-błotnych (zarówno stanu obszarów wodno-błotnych) na terenie objętym opracowaniem przeprowadzono prace inwentaryzacyjno - przyrodnicze. Dokonano inwentaryzacji stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin.

Prace inwentaryzacyjne prowadzone były w końcu maja 2022 – okresie, kiedy możliwe jest wychwycenie praktycznie wszystkich zbiorowisk roślinnych oraz taksonów fauny kręgowej. Płazy kończą okres rozrodu, gady są w pełni aktywności, ptaki odbywają lęgi i wyraźnie zaznaczają swoją obecność, ssaki również intensywnie się przemieszczają, pozostawiając liczne tropy. Prace prowadzone były przez zespół specjalistów: dr hab. P. Ogłęckiego oraz dr hab. B. Pawluśkiewicz. Wyniki inwentaryzacji stanowią załącznik 1.

W trakcie prac terenowych zidentyfikowano 8 wyraźnie wyodrębnionych akwenów stojących, które ponumerowano kolejnymi cyframi arabskimi (rysunek 3). System ten uwzględniono przy opisie roślinności i flory oraz fauny kręgowej obszaru problemowego. Warto zauważyć, że zidentyfikowane zbiorniki na obszarze objętym inwentaryzacją powstały w wyniku rekultywacji terenów po wydobyciu torfu. Powstałe w wyniku rekultywacji zbiorniki pozwoliły na odtworzenie zawadzionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru, a co za tym idzie spowodowały wzrost bioróżnorodności.

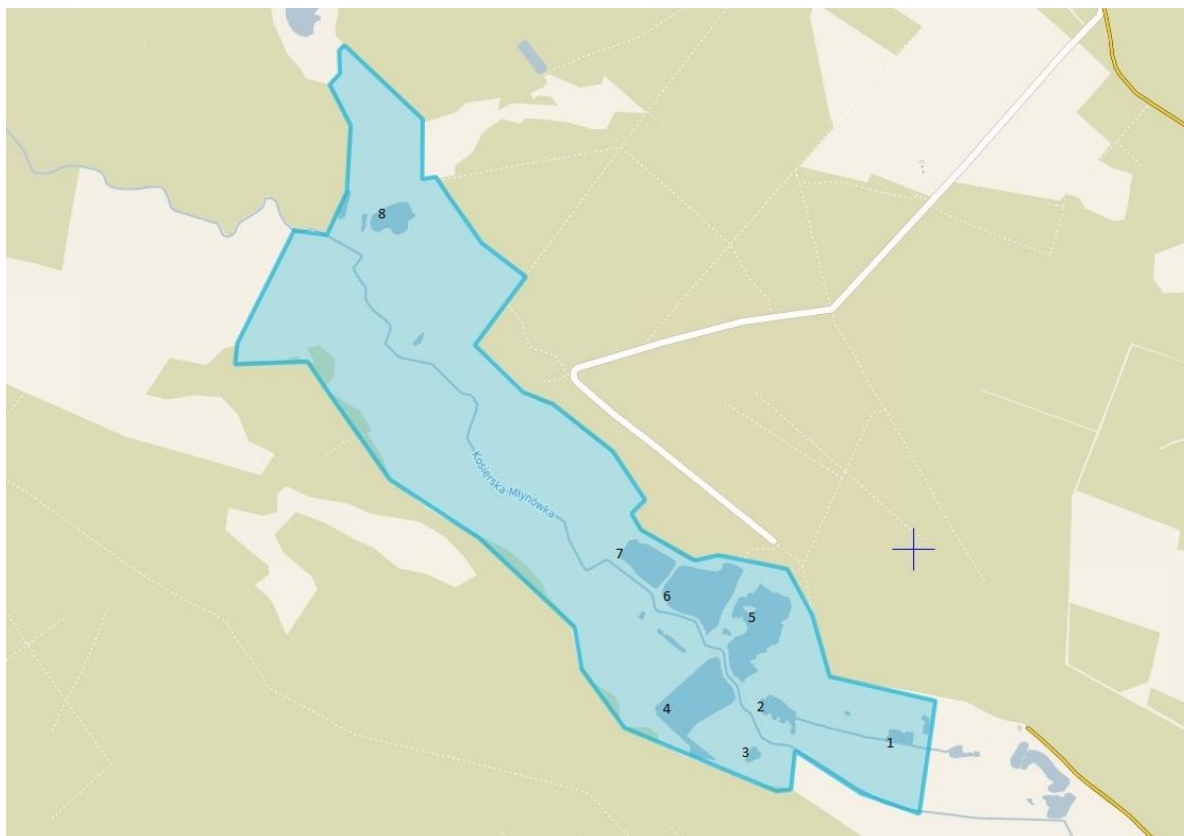
Brakuje wprost wskazania że te tereny mogą zyskać nowe atrakcyjne walory przyrodnicze no i brak wyraźnego charakteru wodno-błotnego na terenach nie objętych jeszcze eksploatacją.

Obszar niezajęty przez akweny, znajdujący się głównie w obrębie wyraźnie zaznaczonej w terenie doliny rzeki Kosierska Młynówka (pomiędzy zbiornikami 7 i 8), pokrywają przede wszystkim zbiorowiska łąk świeżych i wilgotnych, niezaliczane do obszarów wodno-błotnych. Z tego względu poszerzenie obszaru inwentaryzacji o nowe, niewielkie zbiorniki, których brakuje na odcinku pomiędzy obiektami 7 i 8, podniosłoby znaczenie doliny, jako trasy przemieszczania się ptaków wodno-błotnych. Niemniej zbadano również ten fragment obszaru problemowego, uwzględniając jego znaczenie dla funkcjonowania mozaiki ekosystemów, zwłaszcza roli doliny jako korytarza swobodnej migracji.

Z podsumowania inwentaryzacji botanicznej wynika, że fitocenozy ekosystemów wodnych są ubogie gatunkowo, co wiąże się głównie z występowaniem rdestnicy pływającej w zbiornikach wodnych. Nieco bogatsza florystycznie jest strefa brzegowa i występowanie gatunków charakterystycznych dla szuwaru turzycowego i właściwego, a w Kosierskiej Młynówce i na jej brzegach - zbiorowiska mozgi trzcinowatej. Fitocenozy ekosystemów łąkowych analizowanego obszaru to zbiorowiska wysokich traw i turzyc, pospolicie występujące na terenie Polski. Są one związane głównie z siedliskami wilgotnymi, glebami organicznymi i organiczno-mineralnymi. Na znacznej przestrzeni w zbiorowiskach obserwuje się wkraczanie gatunków wskazujących na degradację torfu (przesuszenie i ubożenie siedlisk), takich jak: kłosówka wełnista czy stokłosa miękka.

Kierunek zmian w zbiorowiskach roślinnych obszaru wskazuje na zapoczątkowany proces przekształcania się struktury fitocenozy.

Walory przyrodnicze omawianego obszaru należy uznać za zróżnicowane. Roślinność i flora, a także fauna doliny rzeki Kosierska Młynówka nie prezentuje wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych, pełni jednakże rolę korytarza swobodnej migracji dla gatunków bezpośrednio związanych z akwenami.

Rysunek 3 Obszar opracowania

Wydobywanie torfu wiąże się z przekształceniem tego obszaru i zmianą jego przeznaczenia (docelowo rekultywacja w kierunku rolno-wodnym). Takie rozwiązanie przyczyni się do poszerzenia spektrum gatunków bytujących w tym obszarze poprzez utworzenie stref ekotonowych i powstanie nowych siedlisk przyrodniczych.

8.9. Lasy

Gmina Dąbie charakteryzuje się wysoką lesistością, wynoszącą 50,27% powierzchni gminy (8.549 ha). Pod względem przyrodniczo – leśnym, lasy położone są w II Krainie Wielkopolsko – Pomorskiej 6 Dzielnicy Pojezierza Lubuskiego.

Na terenie gminy przeważają siedliska borowe (związane z piaszczystymi glebami bielcowymi), a wśród nich największe powierzchnie zajmują siedliska boru świeżego i suchego. Siedliska lasowe oraz olsy stanowią nieznaczny odsetek ogółu powierzchni leśnej i związane są z podmokłymi terenami dolinnymi i zagłębieniami wytopiskowymi.

W lasach panuje monokultura sosny, ze znikomą domieszką brzozy, modrzewia, grochodrzewu i buka. Ze względu na charakter siedlisk i charakter drzewostanu, w lasach na terenie gminy, występuje duże zagrożenie pożarowe.

Większość terenów leśnych stanowi Obszar Chronionego Krajobrazu ustanowiony Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie,

rozporządzeniem nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17.02.2005 r. (Dz. Urz. Woj. Lub Nr 9, poz.172) w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Na terenie gminy wyróżniono dwa obszary o nazwach „Rynna Pławska” o powierzchni 3,0 ha i „25 – Dolina Bobru” o powierzchni 13.162 ha (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego).

8.10. Gleby

Gleby występujące na obszarze objętym opracowaniem są zdegradowane. Z załączonej do opracowania dokumentacji „Inwentaryzacja stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin” (załącznik 1), wynika iż tereny są przesuszone oraz nieatrakcyjne pod względem przyrodniczym. Nie stwierdzono występowania na tych obszarach środowisk wodno-błotnych.

Dominują tu utwory przepuszczalne (piaski i żwiry różnej genezy) przewarstwione utworami nieprzepuszczalnymi (gliny i mady rzeczne) oraz torfy i namuły.

Obszar opracowania stanowią gleby o niskich klasach bonitacyjnych, szczegółowe zestawienie przedstawiono w tabeli 5. Nie stwierdzono, aby analizowane obszary były zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Tabela 5 Zestawienie przynależności do wydzielonych części wód (źródło: poprzedni projekt MPZP)

Załącznik do MPZP	Bonitacja	Spadek
1	RIVB - RV	W kierunku południowym, ok. 1 %
2	ŁV, ŁVI, N, Ls, RV, RVI	W kierunku północno-zachodnim, ok. 0,2 %
3	Obszar pomiędzy RV/RVI i Lz-PsVI	W kierunku południowo-zachodnim, urozmaicony hipsometrycznie

9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zadania potencjalnie znacząco wpływające na środowisko zlokalizowane są na całym terenie gminy. Szczegółowy opis aktualnego stanu środowiska na obszarach objętych niniejszym opracowaniem przedstawiono w rozdziale 7.

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Zagrożenia dla środowiska, jakie mogą wystąpić, mogą mieć swoje źródła przede wszystkim w działalności człowieka: transporty oraz gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami. Do najważniejszych zagrożeń środowiskowych zidentyfikowanych na omawianym terenie można zaliczyć:

1. Obszary objęte opracowaniem (z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP) znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” (Dziennik Urzędowy Woj. Lubuskiego Uchwała nr XIV/136/15 Sejmiku Woj. Lubuskiego z dn. 16 listopada 2015 r.). Na obszarze chronionego krajobrazu „Rynna Pławska” obowiązują m.in. zakazy: dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka, a także likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
2. Na omawianym terenie znajdują się formy ochrony przyrody. Zagraża im głównie brak świadomości mieszkańców oraz turystów na temat ochrony przyrody, a przede wszystkim wyrzucanie odpadów na terenach, na których jest to zabronione.
3. Zagrożenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynikające głównie z wzmożonego transportu drogowego.
4. Zagrożenia w zakresie warunków akustycznych (hałasem), które na terenie spowodowane są głównie poprzez transport oraz komunikację. Hałas jest spowodowany przez wzmożony ruch drogowy oraz słabej jakości nawierzchnie dróg. Na terenie gminy nie występuje również punkt pomiaru natężenia hałasu WIOŚ.
5. Gospodarka wodno-ściekowa jest zagrożona ze względu na odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych.
6. Zagrożenia zanieczyszczenia gleb nawozami na skutek ekspansywnego rolnictwa (większy obszar gminy wykorzystywany jest rolnie) oraz niedostateczna ilość ekologicznych rozwiązań chroniących gleby.
7. Gospodarce odpadami zagraża przede wszystkim coraz większa ilość powstających odpadów oraz niewłaściwa ich segregacja spowodowana brakiem świadomości wśród mieszkańców gminy.

Na terenie objętym zakresem projektowanego MPZP nie stwierdzono występowania zjawisk patologicznych i uciążliwych dla środowiska przyrodniczego. Zjawisk takich nie stwierdzono również w odniesieniu do obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w tym:

- parków narodowych,
- rezerwatów przyrody,
- parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- obszarów Natura 2000,
- pomników przyrody,
- stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej,
- użytków ekologicznych,
- zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.

11. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Obszary objęte opracowaniem (z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP) znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu (OChK) „Rynna Pławska”. OChK „Rynna Pławska” to teren o łącznej powierzchni 2 727,24 ha, natomiast planowana w MPZP powierzchnia eksploatacji złoża kopalin torfu wynosi ok. 62,48 ha, co stanowi niespełna ok. 2,29 % terenu obszaru chronionego krajobrazu.

Dla OChK „Rynna Pławska” prowadzona jest czynna ochrona ekosystemów, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rynny terenowej. Obszar objęty jest następującymi zakazami:

- zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235 z późn. zm.);
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zgodnie z Inwentaryzacja stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin opracowaną przez dr hab. Pawła Oględzkiego oraz dr hab. Bogumiłę Pawluśkiewicz – prof. SGGW, walory przyrodnicze obszaru problemowego należy uznać za zróżnicowane. Na znacznej przestrzeni w zbiorowiskach obserwuje się wkraczanie gatunków wskazujących na degradację torfu (przesuszenie i ubożenie siedlisk), jak kłósówka wełnista czy stokłosa miękka. Kierunek zmian w zbiorowiskach roślinnych obszaru wskazuje na zapoczątkowany proces przekształcania się struktury fitocenozy. Roślinność i flora, a także fauna doliny rzeki Kosierska Młynówka nie prezentuje wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych, pełni jednakże rolę korytarza swobodnej migracji dla gatunków bezpośrednio związanych z akwenami. Poprzez zmiany w MPZP, dopuszczające eksploatację złóż torfu oraz późniejszą faktyczną jego eksploatację, zmieniają się proporcje terenu lądowego wraz ze zbiorowiskami łąkowymi, na rzecz otwartej powierzchni wody - nie wystąpi jednak zjawisko odwodnienia i osuszenia terenu. Z tego względu „wzbogacenie” obszaru problemowego o nowe, niewielkie zbiorniki, których brakuje na odcinku pomiędzy obiektami 7 i 8 (rysunek 1, rozdział 7.8), podniosłoby znaczenie doliny jako trasy przemieszczania się ptaków wodno-błotnych.

Prowadzenie działalności wydobywczej wiąże się z ingerencją w środowisko, jednak w oparciu o dostępne rozwiązania i w poszanowaniu prawa można minimalizować to oddziaływanie. Należy podkreślić, że wydobycie torfu przebiega sukcesywnie na mniejszych działkach wyznaczonych w obrębie złoża. Gwarantuje to możliwość migracji zwierząt. Straty w faunie są możliwe do zrekomensowania poprzez prawidłowo przeprowadzoną rekultywację i nasadzenia zastępcze. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja stwarza możliwość retencjonowania wód powierzchniowych w zbiornikach otwartych (taki bowiem

kierunek rekultywacji przewidziano dla ewentualnego wydobywanego złoża), co pozwoli nie tylko na zachowanie zawodnionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru, ale na wzrost bioróżnorodności poprzez tworzenie nowych siedlisk zarówno dla flory jak i fauny.

Zwarzywszy na skalę wielkości OChK „Rynna Pławska”, do całości terenów planowanej w MPZP powierzchnia eksploatacji złoża torfu (ok. 2,29% terenu obszaru chronionego krajobrazu) oraz obecny (na omawianym terenie) stan środowisk wodno - błotnych, należy podkreślić, że projektowane zagospodarowanie nie wpływa negatywnie na stan bioróżnorodności, w tym stan OChK „Rynna Pławska”. Prawidłowo przeprowadzone działania rekultywacyjne po zakończeniu wydobycia przyczynią się do „wzbogacenia” obszaru problemowego o nowe, niewielkie zbiorniki wodne, które mogą przyczynić się do wzrostu bioróżnorodności.

Inwentaryzacja terenów wodno- błotnych wykazała ich znaczne zubożenie na omawianym terenie. W związku z powyższym zmiana MPZP nie spowoduje złamania zakazów nałożonych uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego.

12. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Europejska sieć ochrony przyrody Natura 2000 ma na celu ochronę:

- ekosystemów – poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych,
- gatunków roślin,
- gatunków zwierząt (szczególnie ptaków).

Zbiorcze zestawienie potencjalnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na sąsiednie obszary sieci Natura 2000 zestawiono w tabeli 6.

Tabela 6 Zestawienie oddziaływań środowiskowych planowanych zapisów MPZP na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Siedliska przyrodnicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatunki roślin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatunki zwierząt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

Z uwagi na odległość od obszarów objętych ochroną Natura 2000 (ok. 5,36 km) należy stwierdzić, że w perspektywie krótko, średnio ani długoterminowej nie wystąpią zjawiska wpływające na stan tych obszarów.

W wyniku analizy stwierdzono, że realizacja założeń projektu MPZP w ujęciu długoterminowym, zwracając uwagę na skalę wielkości obszaru objętego opracowaniem do całości terenów objętych ochroną prawną, nie spowoduje oddziaływań negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zestawienia prognoz oddziaływań środowiskowych dla projektu zmiany zawierają tabela 7.

Tabela 7. Zestawienie oddziaływań środowiskowych dla obszaru objętego Prognozą

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta i siedliska przyrodnicze	+	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	+
Ludzie	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0
Woda powierzchniowa i podziemna	+	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	+
Powietrze	+	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Powierzchnia ziemi	+	0	0	0	0	0	+	+	+	0	0	+

Krajobraz	+	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	+
Klimat	+	+	0	0	0	0	+	+	+	0	0	0
Zasoby naturalne	+	+	0	0	0	+	+	+	+	0	+	+
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobra materialne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

12.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Z uwagi na fakt lokalizacji, sposobu zagospodarowania aktualnego i projektowanego należy stwierdzić, że realizacja inwestycji w formie zaproponowanej w projekcie MPZP nie wpłynie na pogorszenie bioróżnorodności, siedlisk przyrodniczych ani na bytowanie roślin, zwierząt i grzybów na terenach objętych opracowaniem. W projekcie planu zachowany został rolny charakter tego obszaru, pozostając powierzchnią biologicznie czynną na znacznej części obszaru.

Za korzystny dla bioróżnorodności należy uznać zapis wskazujący na pozostawienie pasów wzdłuż cieków wodnych i sieci przesyłowej oraz zróżnicowanie między terenem leśnym/zadrzewionym i rolnym, co pozwala na zachowanie stref ekotonowych. Dodatkowym atutem na wzrost bioróżnorodności jest możliwość rekultywacji obszaru po wydobyciu torfu w kierunku rolno-wodnym. Wypełnione zostaną więc potrzeby w zakresie dyspersji i możliwości migracji zwierząt w obrębie obszarów objętych zagospodarowaniem.

Podkreślić należy, że w przypadku terenów z załącznika 1 i 2 do projektu MPZP znajdują się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu (OChK) „Rynna Pławska”. OChK „Rynna Pławska” to teren o łącznej powierzchni 2 727,24 ha, natomiast powierzchnia złoża torfu wynosi ok. 62,48 ha, co stanowi niespełna ok. 2,29 %.

Zgodnie z Inwentaryzacją stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin opracowaną przez dr hab. Pawła Oględzkiego oraz dr hab. Bogumiłę Pawluśkiewicz – prof. SGGW, walory przyrodnicze obszaru problemowego należy uznać za zróżnicowane. Na znacznej przestrzeni w zbiorowiskach obserwuje się wkraczanie gatunków wskazujących na degradację torfu (przesuszenie i ubożenie siedlisk), jak kłósówka wełnista czy stokłosa miękka. Kierunek zmian w zbiorowiskach roślinnych obszaru wskazuje na zapoczątkowany proces przekształcania się struktury fitocenozy. Roślinność i flora, a także fauna doliny rzeki Kosierska Młynówka nie prezentuje wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych, pełni jednakże rolę korytarza swobodnej migracji dla gatunków bezpośrednio związanych z

akwenami. Zmieniają się proporcje terenu łądowego wraz ze zbiorowiskami łąkowymi, na rzecz otwartej powierzchni wody - nie wystąpi jednak zjawisko odwodnienia i osuszenia terenu. Z tego względu „wzbogacenie” obszaru problemowego o nowe, niewielkie zbiorniki, których brakuje na odcinku pomiędzy obiektami 7 i 8 (rysunek 1, rozdział 7.8), podniosłoby znaczenie doliny jako trasy przemieszczania się ptaków wodno-błotnych. Prowadzenie działalności wydobywczej wiąże się z ingerencją w środowisko, jednak w oparciu o dostępne rozwiązania i w poszanowaniu prawa można minimalizować to oddziaływanie. Należy podkreślić, że wydobycie torfu przebiega sukcesywnie na mniejszych działkach wyznaczonych w obrębie złoża. Gwarantuje to możliwość migracji zwierząt. Straty w faunie są możliwe do zrekompensowania poprzez prawidłowo przeprowadzoną rekultywację i nasadzenia zastępcze. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja stwarza możliwość retencjonowania wód powierzchniowych w zbiornikach otwartych (taki bowiem kierunek rekultywacji przewidziano dla aktualnie procedowanego złoża), co pozwoli nie tylko na zachowanie zawodnionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru ale na wzrost bioróżnorodności poprzez tworzenie nowych siedlisk zarówno dla flory jak i fauny.

Zwarzywszy na skalę wielkości OChK „Rynna Pławska”, do całości terenów złoża torfu (ok. 2,29%) objętego opracowaniem, należy podkreślić, że projektowane zagospodarowanie nie wpływa negatywnie na stan bioróżnorodności, w tym na stan OChK „Rynna Pławska”. Prawidłowo przeprowadzone działania rekultywacyjne po zakończeniu wydobycia przyczynią się do „wzbogacenia” obszaru problemowego o nowe, niewielkie zbiorniki wodne, które mogą przyczynić się do wzrostu bioróżnorodności.

W projekcie planu poza wskazaniem dotyczącym przeprowadzenia wydobycia zapisano konieczność pozostawienia bez zmian w użytkowaniu terenów lasów i terenów nie podlegające wydobyciu, co uznać należy za działanie ograniczające negatywny wpływ planowanego zagospodarowania na bioróżnorodność.

12.2. Oddziaływanie na ludzi

Z uwagi na lokalizację inwestycji i zdefiniowane funkcje terenów, zapisy MPZP będą miały korzystny wpływ na życie i zdrowie ludzi. Zapisy zawarte w projekcie MPZP porządkują przestrzeń i wyznaczają jasne kryteria zagospodarowywania terenów, w tym umożliwiają budowę mieszkań i rozwój miejsc pracy. Prawidłowo przeprowadzone działania rekultywacyjne po zakończeniu wydobycia przyczynią się do „wzbogacenia” obszaru problemowego o nowe, niewielkie zbiorniki wodne, które mogą przyczynić się do wzrostu

bioróżnorodności. W dalszym ciągu większość obszaru zachowa charakter rolniczy, co wydaje się korzystne z punktu widzenia mieszkańców, jak i środowiska.

12.3. Oddziaływanie na wodę

Proponowane zagospodarowanie terenu ich skala i zasięg pozwala stwierdzić potencjalne oddziaływanie na wody powierzchniowe – szczególnie w przypadku obszaru z załącznika 2 do MPZP, gdzie zachodzi odkrywkowe wydobycie torfu. W perspektywie długoterminowej należy uznać rekultywację w kierunku rolno-wodnym za korzystne z punktu widzenia wzrastających problemów z dostępnością do wody na terenach rolniczych. Powstanie zbiorników wodnych w miejscu obecnie występującego torfowiska, nie przyczyni się do powstania zagrożeń dla wód podziemnych. Poprawi to jej poziom w glebie i wpłynie pozytywnie na mikroklimat. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja stwarza możliwość retencjonowania wód powierzchniowych w zbiornikach otwartych (taki bowiem kierunek rekultywacji przewidziano dla aktualnie procedowanego złoża), co pozwoli nie tylko na zachowanie zawodnionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru ale na wzrost bioróżnorodności poprzez tworzenie nowych siedlisk zarówno dla flory jak i fauny. Nie prognozuje się jednak pogorszenia jakości wód podziemnych.

Działalność wydobywcza na terenie torfowisk może się przyczynić do zmiany walorów przyrodniczych, bioróżnorodności oraz stosunków wodnych. Obszary hydrogeniczne w mniejszym bądź większym stopniu oddziałują na warunki wodne dolin rzecznych. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, iż obszary wodno - błotne na omawianym terenie są zróżnicowane. Im dalej od doliny rzeki, tym warunki te się pogarszają. Większość terenu jest przesuszona o zubożalej roślinności charakterystycznej dla środowiska wodno- błotnego. Planowany kierunek rekultywacji po wydobyci zwiększy występowanie wód powierzchniowych, zwiększy również możliwości retencyjne danego obszaru.

Zgodnie z przyjętymi podczas Konwencji Ramsarskiej (2 lutego 1971 r) rekomendacjami do opracowania i wdrożenia krajowych strategii dla obszarów wodno- błotnych Polska uchwaliła stosowny dokument. Dokumentem strategicznym na szczeblu krajowym jest: Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań (na lata 2006-2013) zatwierdzona przez Ministra Środowiska w dniu 10 października 2006 r. Dokument ten czeka na aktualizację i wyznaczenie nowych celów na lata 2022- 2030. Jak wynika ze stron rządowych strategia taka miała być opublikowana w roku 2021, jednak na chwilę obecną dokument taki nie powstał.

Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe ratyfikowała do tej pory 171 państw, które wyznaczyły 2372 obszary wodno-błotne o międzynarodowym znaczeniu. Wśród nich jest 19 polskich obszarów. Omawiany teren nie leży na żadnym z tych obszarów.

Omawiany obszar nie leży na terenach zagrożonych powodzią. Nie zostały opracowane dla tego terenu mapy zagrożenia powodziowego. Zmiany w MPZP nie wpłyną również na naturalną retencję danego terenu.

Ścieki gromadzone mają być w zbiornikach bezodpływowych, a w dalszej kolejności trafiać na oczyszczalnię ścieków przy pomocy wozów asenizacyjnych. Rozwiązanie to nie jest optymalne z punktu widzenia środowiska, biorąc jednak pod uwagę ekonomikę przedsięwzięcia należy uznać je za prawidłowe rozwiązanie kwestii ściekowej. W kolejnych latach, przy rozbudowie sieci przy terenach z załącznika 1 i 3 do projektu MPZP będzie możliwość przełączenia się na zbiorcze odprowadzanie ścieków przez system kanalizacyjny.

Z uwagi na charakter i skalę przedsięwzięcia zapisanego w projekcie Planu i pozostawienie znacznej części terenu jako powierzchni czynnej biologicznie należy uznać zapisy planu jako korzystne pod względem infiltracji i retencjonowania wody.

12.4. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja zapisów MPZP nie spowoduje znacznego wzrostu zanieczyszczenia powietrza na terenach objętych analizą.

Zakłada się okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych, koparek i pracą sprzętu ciężkiego. Ruch i praca ww. sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Substancjami zanieczyszczającymi będą: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, węglowodory aromatyczne, cząstki smoły i sadzy, metale ciężkie oraz gazy z podgrzanych asfaltów drogowych, zapylenie. Oddziaływania występujące w fazie budowy/przebudowy są okresowe i krótkotrwałe. Znikają po zakończeniu prac.

12.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zagospodarowanie terenu nieuchronnie wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. W zależności od przeznaczenia terenu współczynnik ten wynosi od 10 do 90%. Część terenu będzie zadrzewiona/zakrzewiona.

Jako negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi należy uznać odkrywkowe wydobywanie torfu, jednak zważywszy na charakter tego surowca jest to praktycznie jedyna możliwość jego pozyskania. Dodatkowo jak wskazano w punktach 11.1-11.4 działanie to będzie miało w perspektywie długoterminowej korzystny wpływ na walory środowiskowe tego obszaru. Aktualnie torfowisko jest odwadniane gęstym systemem rowów melioracyjnych uchodzących do Kanału Zimna Woda, co prowadzi do jego degradacji w sposób ciągły w ujęciu długoterminowym, który zakończy się z chwilą całkowitej mineralizacji i zaniku całego pokładu torfu.

W przypadku terenów z załączników 1 i 3 do projektu MPZP oddziaływanie na powierzchnię ziemi jest znikome – zwłaszcza w obszarze z załącznika 1, który jest już wykorzystywany w sposób przewidziany w projekcie planu.

12.6. Oddziaływanie na krajobraz

Zapisy Planu nie wpływają negatywnie na krajobraz analizowanego obszaru, który nie posiada dużego potencjału świadczącego o jego wyjątkowości zarówno w kategorii walorów estetyczno – funkcjonalnych jak i w kategorii potencjału percepcyjno – behawioralnego. Lokalnie krajobraz zostanie przekształcony w wyniku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na obszarach wskazanych pod wydobywanie i magazynowanie ich docelowe przeznaczenie przyczyni się do poprawy jakości powietrza i wpłynie pozytywnie na krajobraz – zbiorniki wodne są pozytywnym elementem krajobrazu, podnoszącym walory estetyczne i biologiczne każdej jednostki. Rekultywacja terenów wskazanych pod wydobywanie torfu zostanie przeprowadzona w kierunku rolno-wodnym, zapewniającym odtworzenie walorów krajobrazowych okolicy. Co więcej, utworzenie zbiorników wodnych na terenie otwartym przyczyni się do poprawy jakości krajobrazu i wartości przyrodniczej terenów objętych opracowaniem, a po odpowiednim zagospodarowaniu gospodarczo-rekreacyjnym, może stać się potencjalnym dominującym elementem stanowiącym o atrakcyjności omawianego terenu.

12.7. Oddziaływanie na klimat

Nie stwierdzono, aby projektowane zapisy Planu miały negatywny wpływ na klimat (m.in. z uwagi na charakter i skalę przedsięwzięcia).

Projektowane zagospodarowanie nie przyczyni się również do zakłócenia klimatu akustycznego, którego zasięg musi być ograniczony do terenu inwestora. Jak wynika

z przeprowadzonej analizy hałasu przeprowadzonej dla eksploatacji torfu (udostępnionej przez firmę WOKAS) największy poziom hałasu panuje w obszarze wydobycia i transportu – źródła punktowe (60 dB) i ulega obniżeniu 55 dB (teren otwarty) i 50 dB (obszary zadrzewione). W związku z powyższym nie stwierdza się, by planowana inwestycja wpłynęła negatywnie na klimat akustyczny obszaru.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na klimat podczas realizacji poszczególnych inwestycji.

12.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projektowane zapisy Planu nie będą miały wpływ na zasoby naturalne w przypadku obszarów z załącznika 1 i 3 do projektu MPZP. Obszary z załącznika 2 do projektu MPZP obejmują eksploatację złóż torfu: „Kosierz - Trzebule” i „Gronów” oznaczonych na rysunku na terenie PE\UZ,LZ,WS i złóż kruszywa naturalnego „Trzebule” oznaczonych na rysunku na terenie ZL. Należy podkreślić, że na tym terenie prowadzi się obecnie eksploatację torfu, a projektowane rozszerzenie obszaru wydobycia jest naturalnym następstwem tych działań – w zakresie obecności surowca. Eksploatacja torfu jest uszczupleniem naturalnych zasobów środowiska, ale można ten proces wznowić. Jest to tylko kwestią wyboru kierunku rekultywacji terenu. Po eksploatacji obszar wyrobiska poddany zostanie rekultywacji. Wskazana jest tu rekultywacja w kierunku rolno-wodnym, która nie tylko pozwoli na stworzenie nowych ekosystemów i nisz ekologicznych, lecz również wpłynie pozytywnie na mikroklimat obszaru i poprawi zasobność w wodę. Rekultywacja, polegająca na pozostawieniu wytworzonych zbiorników wodnych, naturalnym procesom przyrodniczym, które spowodują stopniowe zarastanie tych zbiorników roślinnością bagienną i rozpoczęcie ponownego tworzenia się torfowiska. Ten kierunek działań może być prowadzony w ramach utworzenia na tym terenie użytku ekologicznego.

W projekcie planu wskazano, że eksploatację torfu należy prowadzić tylko i wyłącznie w obrębie udokumentowanego złoża, zgodnie z wydaną przez odpowiedni organ administracji geologicznej koncesją na podstawie przepisów ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze oraz aktów wykonawczych wydanych do tej ustawy oraz przepisów ochrony środowiska zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Wydobycie winno się odbywać sposobem odkrywkowym bez użycia materiałów wybuchowych, zgodnie z Planem Ruchu zatwierdzonym przez odpowiedniego Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego. W obszarze planu należy pozostawić bez zmian w użytkowaniu tereny lasów i tereny nie podlegające wydobyciu.

12.9. Oddziaływanie na zabytki

Na obszarze objętym planem miejscowym nie stwierdzono zabytków. Występują jednak stanowiska archeologiczne (załącznik 1 do MPZP). Plan nakazuje postępować zgodnie z przepisami odrębnymi w przypadku ujawnienia przedmiotu posiadającego cechy zabytku podczas prowadzenia prac budowlanych i ziemnych. Z tego względu wskazuje się, że projektowane zapisy Planu nie będą miały negatywny wpływ na zabytki ani stanowiska archeologiczne.

12.10. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja zapisów MPZP nie wpłynie negatywnie na dobra materialne. Działania pozytywnie oddziaływujące na ludzi oraz ich otoczenie, które stanowi przyroda ożywiona i nieożywiona przekładają się na ochronę dóbr materialnych mieszkańców.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na dobra materialne podczas realizacji poszczególnych inwestycji.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Głównym celem rozwoju zagospodarowania przestrzennego terenu objętego projektem planu jest jego rozwój ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych, tworzenie podstaw zrównoważonego i przyjaznego rozwoju. W związku z czym jako podstawę planowania, przyjęto zasady ekorozwoju, czyli trwałego przyrodniczego i zróżnicowanego rozwoju, jako stałego procesu zabezpieczającego potrzeby społeczeństwa, związane z przyrodniczymi warunkami zamieszkania. Przy formułowaniu zasad gospodarowania przestrzenią, uwzględniono przyrodnicze powiązania obszaru objętego opracowaniem z otoczeniem.

Bazując na obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, tereny objęte planem oznaczone są jako tereny rolne, leśne, zadrzewione, zakrzewione oraz wody powierzchniowe.

W świetle powyższych faktów przyjęto następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (załącznik nr 1 do projektu MPZP);
- RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach: rolnych, sadowniczych i ogrodniczych (załącznik nr 1 do projektu MPZP);
- PE\UZ,LZ,WS – tereny: powierzchniowej eksploatacji złóż kopalin / trwałych użytków zielonych, zadrzewień i zakrzewień, wód powierzchniowych śródlądowych (załącznik nr 2 do projektu MPZP);
- UZ – tereny trwałych użytków zielonych (załącznik nr 2 do projektu MPZP);
- ZL – tereny leśne (załącznik nr 2 do projektu MPZP);
- LZ – tereny zadrzewione i zakrzewione (załącznik nr 2 do projektu MPZP);
- WS – tereny wód powierzchniowych (załącznik nr 2 do projektu MPZP);
- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (załącznik nr 3)
- KDW – tereny dróg wewnętrznych (załącznik nr 1, 2 i 3 do projektu MPZP).

Dla wybranych obszarów oprócz przeznaczenia podstawowego wskazano również przeznaczenie uzupełniające. W przypadku terenów oznaczonych na rysunkach projektu planu jako PE/UZ,LZ,WS przeznaczenie podstawowe to tereny odkrywkowej eksploatacji złóż torfu. Jako przeznaczenie uzupełniające wskazano: tereny komunikacji (dojścia i dojazdy), tereny urządzeń transportu samochodowego (w tym miejsca do parkowania pojazdów), tereny infrastruktury technicznej, przeznaczenie docelowe: tereny trwałych użytków zielonych, tereny zadrzewień i zakrzewień, tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Dla terenów oznaczonych na rysunku projektu planu jako PPE/UZ,LZ,WS przeznaczenie podstawowe to tereny planowanej odkrywkowej eksploatacji złóż torfu. Natomiast przeznaczenie uzupełniające: tereny komunikacji (dojścia i dojazdy), tereny urządzeń transportu samochodowego (w tym miejsca do parkowania pojazdów), tereny infrastruktury technicznej, przeznaczenie docelowe: tereny trwałych użytków zielonych, tereny zadrzewień i zakrzewień, tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Dla terenów oznaczonych na rysunku symbolem PE/UZ,LZ,WS i PPE/UZ,LZ,WS nakazano prowadzenie eksploatacji złoża w sposób zapewniający ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz w sposób zapewniający nienaruszalny przepływ wód w cieku Kanał Zimna Woda i w istniejących rowach melioracyjnych (znajdujących się poza

terenem wyznaczonym do powierzchniowej eksploatacji) oraz z zachowaniem uciążliwości do granic terenu górniczego.

Dla terenów oznaczonych jako UZ przeznaczenie podstawowe to trwałe użytki zielone. Przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, użytkowanie rolnicze: tereny rolne, łąki i pastwiska, miejsca postojowe z dojazdem, tereny infrastruktury technicznej, a w przypadku terenów oznaczonych jako WS przeznaczenie podstawowe to wody powierzchniowe, przeznaczenie uzupełniające: urządzenia wodne, urządzenia infrastruktury technicznej.

Z uwagi na ochronę przed hałasem, wyznaczone w planie tereny MN – zakwalifikowano jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży - z dopuszczalnym poziomem hałasu określonym w przepisach odrębnych.

Wskazano konieczność zachowania powierzchni biologicznej, w zależności od przeznaczenia terenu, w ilości co najmniej: P – 15%, RU – 10%, PE\UZ,LZ,WS i PPE\UZ,LZ,WS - 10%, UZ – 90% powierzchni działki, ZL – 90%, MN – 30%. Na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych obowiązuje zagospodarowanie zielenią lub teren biologicznie czynny. Dodatkowo wzdłuż cieków wodnych należy pozostawić ciąg ekologiczny o szerokości 3 metrów z obowiązującym zakazem zabudowy budynkami.

Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych musi być prowadzone na zasadach określonych w przepisach odrębnych oraz przepisach prawa miejscowego.

Działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Do ogrzewania budynków, z indywidualnych źródeł grzewczych, powinny być stosowane paliwa gazowe, płynne lub stałe, charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji, z wykorzystaniem urządzeń o wysokim wskaźniku sprawności, a także z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych i biogazowni.

W projekcie planu zakazano:

- lokalizowania instalacji związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, w tym stacji demontażu, zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, składowiska odpadów,
- lokalizacji zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej,

- odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do wód i gruntu,
- na terenach mieszkaniowych: MN i produkcyjnych P i RU lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dodatkowo w przypadku linii napowietrznych WN-110 kV ustalono pas technologiczny w poziomie o szerokości 22,0 m (po 11,0m od osi linii).

W przypadku obszarów przewidzianych pod wydobycie torfu wskazano usuwane i przemieszczane masy ziemne (nadkład) wykorzystać do niezbędnych obwałowań wokół docelowych granic wyrobiska eksploatacyjnego i bieżącej rekultywacji skarp odkrywki oraz robót rekultywacyjnych i zagospodarowania terenu po działalności górniczej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla obszarów tych nakazano po zakończeniu eksploatacji złoża torfu ukształtowanie terenu poeksploatacyjnego w sposób zapewniający odtworzenie walorów krajobrazowych okolicy. Rekultywacja powinna odbywać się w kierunku rolnym i wodnym – w planie rekultywacji, wymaganym przepisami odrębnymi, z dostosowaniem wyrobiska na potrzeby zasiedlenia przez faunę i florę wodną.

Z uwagi na obecność na obszarze z załącznika 1 do projektu MPZP stanowiska archeologicznego, nakazano postępować zgodnie z przepisami odrębnymi w przypadku ujawnienia przedmiotu posiadającego cechy zabytku podczas prowadzenia prac budowlanych i ziemnych.

Zaopatrzenie w wodę i do celów przeciwpożarowych powinno się odbywać z ujęć własnych zgodnie z przepisami odrębnymi lub z sieci wodociągowej. W przypadku terenów z załącznika 2 do projektu MPZP na cele przeciwpożarowe i technologiczne również z wyrobiska. Ścieki bytowe, komunalne i przemysłowe powinny być odprowadzane do zbiorników bezodpływowych, a wody opadowych i roztopowych: na teren własny inwestora – zgodnie z przepisami odrębnymi. Z terenów utwardzonych, może się odbywać po podczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaopatrzenie w energię elektryczną powinno się odbywać z istniejących i projektowanych stacji elektroenergetycznych, sieci elektroenergetycznych, napowietrznych i kablowych, które znajdują się na obszarach objętych planem i obszarach przyległych. Zaopatrzenie w gaz powinno się odbywać indywidualnie ze zbiorników gazowych albo sieci gazowej. Natomiast zaopatrzenie w energię cieplną - ze źródeł indywidualnych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii, za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię otrzymywaną z wiatru, biomasy, biogazów, biopłynów, pomp ciepła z czynnikami chłodzącymi na bazie

gazów cieplarnianych z wykorzystaniem urządzeń i instalacji zapewniających minimalną ilość emisji zanieczyszczeń do powietrza i nie stanowiących zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Realizacja ustaleń zapisów projektu MPZP nastąpi w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i będzie opierała się o odpowiednie rozwiązania dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń i hałasu, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, ochrony gleb i gruntów itp. Zapewni to jednocześnie właściwy rozwój nadrzędnego elementu środowiska, jakim jest Człowiek.

Z przedstawionego opracowania wynika, że:

- analizowany obszar jest przydatny dla rozwoju funkcji użytkowych przewidzianych w projekcie MPZP,
- w zbadanym obszarze nie występują ograniczenia wynikające z ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska,
- w zbadanym obszarze nie stwierdza się konieczności stosowania ograniczeń wynikających z ochrony zasobów środowiska.
- Stan środowiska na analizowanym obszarze aktualnie jest pozytywny – nie wykazuje zanieczyszczeń powietrza, wód, gleb i gruntów, emisji hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Inwestycje projektowane w analizowanym rejonie nie spowodują istotnych i negatywnych zmian w środowisku. Rozważając całokształt uwarunkowań przyrodniczych można stwierdzić brak przeciwwskazań do uchwalenia projektowanego MPZP.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Proponowane zapisy MPZP, w tym wykorzystanie obszaru objętego opracowaniem jako terenu upraw rolnych, łąk i pastwisk, na których dopuszczona jest różnorodna, zorganizowana działalność inwestycyjna wydają się być prawidłowym rozwiązaniem sposobu zagospodarowania przedmiotowego obszaru. Wynika to głównie z charakteru obszaru oraz konieczności unormowania i uporządkowania przestrzeni.

Pod względem oddziaływania na środowiska zaproponowany sposób zagospodarowania wydaje się być najkorzystniejszy (w większości obszar pozostaje powierzchnią biologicznie czynną), jest również uzasadniony pod względem ekonomicznym i praktycznym.

Alternatywne rozwiązanie, polegające na pozostawianiu terenu objętego opracowaniem bez perspektyw rozwojowych, będzie krokiem nieracjonalnym, a wręcz szkodliwym. Dojść mogłoby tu do niekontrolowanego rozrostu zabudowy i degradacji obszarów rolniczych. Zrównoważony rozwój obszarów powinien gwarantować współistnienie człowieka i przyrody, gdzie - wskutek symbiozy - zarówno ludzie, jak i pozostałe komponenty środowiska czerpią zyski, a przynajmniej - nie tracą na tej koegzystencji. Biorąc pod uwagę całokształt uwarunkowań, przyjęcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obecnie zaproponowanej formie uważa się za najlepsze rozwiązanie z punktu widzenia lokalizacji obszaru i sposobu jego zagospodarowania. W związku z tym, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych dla tego dokumentu.

W opracowaniu Prognozy wykorzystano aktualnie obowiązujące ustawy i rozporządzenia, dostępną literaturę z tego zakresu, materiały o stanie środowiska, wywiad lokalny, a także - wiedzę i doświadczenie autorów opracowania. Przy wykonywaniu pracy nie napotkano na zasadnicze trudności uniemożliwiające jej wykonanie.

15. Podsumowanie

W świetle przeprowadzonej analizy nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na środowisko zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w perspektywie stałej i długoterminowej, dotyczy to zarówno obszarów z załącznika 1 i 3 do MPZP, jak i terenu z załącznika 2 do MPZP (torfowisko). Jak wykazano w raporcie oddziaływania na środowisko przygotowanego dla tej inwestycji, a także Inwentaryzacji stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów w obrębach: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin opracowaną przez dr hab. Pawła Oględzkiego oraz dr hab. Bogumiłę Pawluśkiewicz – prof. SGGW, na obszarach planowanego wydobycia torfu nie występują naturalne zbiorniki wodne – w postaci starorzeczy lub oczek wodnych, ukształtowany w drodze naturalnego procesu przyrodniczego, w związku z czym nie występuje tu problem likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, wynikający z zapisu Rozporządzenia nr 3 Wojewody Lubuskiego. Funkcjonowanie kopalni nie niszczy również starorzeczy – z uwagi na brak takowych w jej granicach. Z załączonej do opracowania dokumentacji

„Inwentaryzacja stanu środowiska ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych w gminie Dąbie dla obszarów: Gronów, Trzebule, Kosierz i Połupin” (załącznik 1), wynika iż tereny są przesuszone oraz nieatrakcyjne pod względem przyrodniczym. Obszary środowisk wodno-błotnych są ubogie, a dzięki utworzeniu nowych zbiorników wodnych (w wyniku rekultywacji) pozwoli to na zachowanie zawodnionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru, a co za tym idzie wzrośnie bioróżnorodności.

W odniesieniu do zapisu Rozporządzenia nr 3 Wojewody Lubuskiego dotyczącego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk itp. należy podkreślić, że wydobycie torfu przebiega sukcesywnie na mniejszych działkach wyznaczonych w obrębie złoża. Gwarantuje to możliwość migracji zwierząt. Straty w faunie są możliwe do zrekompensowania poprzez prawidłowo przeprowadzoną rekultywację i nasadzenia zastępcze. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja stwarza możliwość retencjonowania wód powierzchniowych w zbiornikach otwartych (taki bowiem kierunek rekultywacji przewidziano dla aktualnie procedowanego złoża), co pozwoli nie tylko na zachowanie zawodnionego (wodno-błotnego) charakteru obszaru ale na wzrost bioróżnorodności poprzez tworzenie nowych siedlisk zarówno dla flory jak i fauny. Przyjęte rozwiązania technologiczne zgodnie z raportem oddziaływania na środowisko spełniają wymóg postawiony w „Rozporządzeniu Wojewody”, dotyczący ochrony fauny tego obszaru.

Reasumując w wyniku rekultywacji terenu po wydobyciu torfu, powstaną na tym terenie zbiorniki wodne, które spowodują utrzymanie wysokiego poziomu wód gruntowych na terenach otaczających, wejście roślinności szuwarowej na terenach wokół zbiorników i ukształtowanie się ekosystemu terenów zawodnionych i podtopionych, z charakterystyczną florą i fauną. Pozwoli to na utrzymanie charakteru zawodnionego, a w warunkach sukcesji przyczynić się może do odtworzenia torfów.

Proponowane w projekcie planu funkcje są zgodne z ideą ekorozwoju, a planowane inwestycje przyczynią się do zagospodarowania terenu zgodnie z ładem przestrzennym. Realizacja planu porządkuje planistycznie zastaną przestrzeń, pozostawiając jednocześnie część terenu jako powierzchnię biologicznie czynną. Wskazano, że właściwym kierunkiem rozwoju będzie zrównoważony (proekologiczny) rozwój, polegający na racjonalnym gospodarowaniu zasobami przyrody.